

Sygn. akt IV U 988/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2020 r.

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 10 maja 2019

znak : (...)

I. oddala odwołanie

II. zasądza od M. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kwotę 180 złotych / słownie : sto osiemdziesiąt / tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt IV U 988/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 lutego 2020 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia 10 maja 2019 r. znak (...) wydaną w wyniku wznowienia postępowania w sprawie emerytury M. M. uchylił decyzję z dnia 5 czerwca 2015 r. znak (...) oraz przeliczył świadczenie w/w przyznając jej emeryturę od dnia 1 kwietnia 2019 r. i obliczając jej wysokość od podstawy obliczenia niepominięzonej o kwoty pobranej wcześniej emerytury przysługującej na podstawie art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zakład ustalił, że wysokość emerytury od 1 kwietnia 2019 r. wynosi 5 078,36 zł. Ponieważ jednak emerytura ustalona niniejszą decyzją nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej i przyznanej decyzją z 5 czerwca 2015 r. emerytury, kontynuowana będzie wypłata wcześniejszej emerytury.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła wnioskodawczyni M. M.. Wskazała w nim, że wydanie decyzji o przeliczeniu emerytury w następstwie uchylecia decyzji o przyznaniu emerytury powszechnej z dnia 5 czerwca 2015 r. nie jest zgodne z przepisami prawa i ze stanem faktycznym. Wnosiła o wydanie decyzji o przyznaniu emerytury w wieku powszechnym od 1 kwietnia 2019 r. tj. od miesiąca, w którym złożyła wniosek o przyznanie emerytury powszechnej według stanu prawnego po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Wyjaśnił, że uwzględnił żądanie wnioskodawczyni, gdyż zaskarżona decyzja eliminuje z obrotu prawnego decyzję, którą przyznano M. M. emeryturę obliczoną z pomniejszeniem wcześniej pobranych przez nią świadczeń i ustala wysokość emerytury w/w na nowo – bez pomniejszeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. urodziła się w dniu (...) i na mocy decyzji z dnia 9 czerwca 2009 r. stała się uprawniona do pobierania emerytury w obniżonym wieku, po osiągnięciu 55 lat. W dniu 12 maja 2015r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, który rozpoznano decyzją z dnia 5 czerwca 2015 r. o przyznaniu emerytury od dnia 1 maja 2015 r. W decyzji tej wysokość emerytury ustalono według zasad wynikających z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem kwoty zwaloryzowanych składek na koncie ubezpieczonej, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego i średniego dalszego trwania życia, przy czym podstawa obliczenia emerytury została pomniejszona o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur. Kwota ustalona do wypłaty okazała się mniej korzystna od kwoty emerytury wcześniejszej już wypłacanej, zatem ZUS zawiesił wypłatę emerytury ustalonej tą decyzją.

W dniu 15 kwietnia 2019 r. do ZUS wpłynęła skarga M. M. o wznowienie postępowania i wydanie nowej decyzji o przyznaniu jej emerytury w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. sygn. akt P 20/16. W rozpoznaniu tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wznowił postępowanie w sprawie przyznania emerytury zakończone decyzją Zakładu z 5 czerwca 2015 r. i następnie decyzją z dnia 10 maja 2019 r., zaskarżoną w sprawie, uchylił decyzję z dnia 5 czerwca 2015r., przeliczył dla wnioskodawczyni emeryturę z pominięciem przepisu art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z od 1 marca 2019r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Kontynuował wypłatę świadczenia dotychczas wypłacanego – emerytury wcześniejszej jako świadczenia korzystniejszego od ustalonego na nowo. Wysokość emerytury ustalił na kwotę 5 078,36 zł. Przy ustalaniu wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do 31 marca 2019 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji oraz wynikające z załatwienia zgłoszonych przez M. M. wniosków o przeliczenie świadczenia.

Emerytura wnioskodawczyni na dzień przyznania tj. 1 maja 2015 r. bez pomniejszenia o kwoty pobranych emerytur wyniosłaby 4 761,86 zł, a emerytura ustalona zgodnie z art. 53 ustawy emerytalno – rentowej na dzień 1 maja 2015 r. – 4 474,97 zł. Emerytura natomiast z powszechnego wieku emerytalnego po waloryzacji wyniosłaby 5 078,36 zł, a dotychczasowa emerytura po waloryzacji/po przeliczeniach wynosi od 1 marca 2019 r. – 5 357,78 zł.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny, a wynikał z treści dokumentów zalegających w aktach organu rentowego i złożonych przez strony do akt sądowych. Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

W decyzji z dnia 10 maja 2019 r. organ rentowy, po tym jak wznowił postępowanie w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. sygn. akt P 20/16, przeliczył M. M. emeryturę poczynając od 1 kwietnia 2019 r. tj. od miesiąca złożenia wniosku o powyższe. We wskazanym wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 25 ust. 1b ustawy z w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Niewątpliwie przesłanka wznowienia, określona w art.145a §1 kpa, która

była podstawą wznowienia przez ZUS postępowania w sprawie przyznania emerytury dla wnioskodawczynie, stanowi realizację obowiązku ustawodawcy określonego w art. 190 ust. 4 Konstytucji RP. Celem tego przepisu było osiągnięcie efektu w postaci ponownego rozstrzygnięcia sprawy, według stanu prawnego po wyeliminowaniu niekonstytucyjnych przepisów (zob. wyroki TK: z 11 czerwca 2002 r., sygn. SK 5/02, publ. OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 41; z 9 czerwca 2003 r., sygn. SK 12/03, publ. OTK ZU nr 6/A/2003, poz. 51; z 27 października 2004 r., sygn. SK 1/04, publ. OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 96). Artykuł 190 ust. 4 Konstytucji RP przyjmuje zatem jako zasadę wzruszalność rozstrzygnięć i decyzji wydanych na podstawie aktów normatywnych uznanych za sprzeczne z Konstytucją, umową międzynarodową i ustawą, przy równoczesnym poszanowaniu konstytucyjnej wartości, jaką jest pewność i bezpieczeństwo prawne. Bezsprzecznie uznanie danego przepisu za sprzeczny z Konstytucją prowadzi do stanu, w którym mimo prawidłowo przeprowadzonego postępowania i wydania decyzji na podstawie obowiązującego w chwili orzekania przepisu, decyzja okazuje się wadliwa, do tego stopnia, że celowym jest działanie zmierzające do usunięcia skutków niekonstytucyjnego przepisu.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że wydanie przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia stwierdzającego niekonstytucyjność przepisu, który był podstawą ustalenia emerytury wnioskodawczynie z zastosowaniem pomniejszenia o świadczenia dotychczas wypłacone, stanowi okoliczność mającą wpływ na prawo do świadczenia i uzasadnia działanie w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości emerytury z pominięciem takiego niekonstytucyjnego unormowania.

Tak też procedował organ rentowy w sprawie M. M.. Wysokość emerytury wnioskodawczynie uzyskanej w powszechnym wieku emerytalnym została błędnie obliczona przez organ rentowy w decyzji z 5 czerwca 2015r., z zastosowaniem przepisu uznanego za niekonstytucyjny, dlatego zasadnym było wznowienie przez ZUS postępowania w sprawie, uchylenie decyzji opartej na niekonstytucyjnej regulacji i przeliczenie świadczenia wnioskodawczynie z pominięciem treści art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalno – rentowej tj. bez pomniejszenia o świadczenia dotychczas wypłacone.

Jednakże, jak wyliczył Zakład Ubezpieczeń Społecznych emerytura ustalono na nowo nadal jest świadczeniem mniej korzystnym niż świadczenie dotychczas przez M. M. pobierane, dlatego też zasadnym jest kontynuowanie świadczenia korzystniejszego, czyli emerytury wcześniejszej.

W ocenie Sądu Okręgowego decyzja Zakładu z 10 maja 2019 r. jest prawidłowa, a zatem odwołanie od niej złożone przez M. M., w myśl art. 477¹⁴ § 1 kpc, podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 kpc zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do celowych kosztów postępowania należy koszt ustanowienia zastępstwa procesowego, który w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu przed sądem I instancji wynosi kwotę 180 zł - zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od odwołującej się na rzecz ZUS kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.